

T. C. Resmî Gazete

Başbakanlık
Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

Kuruluşu : 7 Ekim 1920

13 Kasım 1994
PAZAR

Sayı : 22110

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşma

Karar Sayısı : 94/6130

8/3/1993 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 15/9/1994 tarihli ve 4012 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" ile eki Protokol ve Notaların onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 27/9/1994 tarihli ve UDGY-8801 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 17/10/1994 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

Prof. Dr. Tansu ÇİLLER
Başbakan

M. KARAYALÇIN
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

M. GÜLCEGÜN
Devlet Bakanı

N. KURT
Devlet Bakanı

S. SÜMER
Devlet Bakanı

M. GÖLHAN
Millî Savunma Bakanı

N. AYAZ
Millî Eğitim Bakanı

M. KÖSTEPEN
Ulaştırma Bakanı

M. DÖNEN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ş. ULUSOY
Turizm Bakanı

N. CEVHERİ
Devlet Bakanı

B. S. DAÇE
Devlet Bakanı

A. KÖYLÜOĞLU
Devlet Bakanı

A. GÖKDEMİR
Devlet Bakanı

N. MENTEŞE
İçişleri Bakanı

H. ÇULHAOĞLU
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. ŞAHİN
Tarım ve Köyşleri Bakanı

V. ATASOY
Enerji ve Tâbii Kaynaklar Bakanı

H. EKİNCİ
Orman Bakanı

Y. AKTUNA
Devlet Bakanı

T. SAVAŞ
Devlet Bakanı V.

İ. ATTILA
Devlet Bakanı V.

Ş. ERDEM
Devlet Bakanı

O. M. SOYSAL
Dışişleri Bakanı

A. Ş. EREK
Devlet Bakanı

A. E. KIRATLIOĞLU
Devlet Bakanı

A. ATAÇ
Devlet Bakanı

M. MOĞULTAY
Adalet Bakanı

İ. ATTILA
Maliye Bakanı

D. BARAN
Sağlık Bakanı

N. MATKAP
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

T. SAVAŞ
Kültür Bakanı

R. AKÇALI
Çevre Bakanı

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 1

Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Japonya Hükümeti

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

Aşağıdaki anlaşmaya varmışlardır :

Madde 1

Bu Anlaşma Akdt Devletlerden birinin veya her ikisinin mukdmi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

1. Bu Anlaşmanın konusu olan vergiler:

a) Türkiye Cumhuriyeti'nde (bundan böyle "Türkiye" olarak bahsedilecektir

- (1) Gelir vergisi;
- (11) Kurumlar vergisi; ve
- (111) Gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı.

b) Japonya'da:

- (1) Gelir vergisi;
- (11) Kurumlar vergisi; ve
- (111) Mahalli mükimlik vergileridir.

2. Bu Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra 1 inci fıkrada bahsedilen vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve bu vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen ulusal veya mahalli vergilere de uygulanacaktır. Akdt Devletlerin yetkili makamları, kendi vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri, bu değişikliklerin yapılmasından itibaren uygun bir süre içinde birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe:

a) "Bir Akdt Devlet" ve "diğer Akdt Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye veya Japonya anlamına gelir;

b) "Vergi" terimi, metnin gereğine göre, Türk vergisi veya Japon vergisi anlamına gelir;

c) "Türk vergisi" ve "Japon vergisi" terimleri, sırasıyla, 2 nci maddenin 1 inci ve 2 nci fıkrada hükümleri uyarınca, bu Anlaşmanın konusu olan Türkiye'de ve Japonya'da uygulanan vergileri ifade eder;

d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mükimî tarafından işletilen teşebbüs ve diğer Akit Devlet mükimî tarafından işletilen teşebbüs anlamına gelir;

g) "Vatandaşlar" terimi;

(1) Türkiye yönünden, Türk Vatandaşlık Kanunu gereğince, Türk vatandaşlığına sahip bütün gerçek kişileri ve Türkiye'de yürürlükte olan mevzuat gereğince, statü kazanan bütün tüzel kişileri veya diğer kurumları;

(11) Japonya yönünden, Japon vatandaşlığına sahip bütün gerçek kişileri ve Japon mevzuatı uyarınca kurulan veya teşekkül eden bütün tüzel kişilerle Japon vergisinin amaçları yönünden, Japon mevzuatına göre kurulan veya teşekkül eden tüzel kişiler olarak muamele gören tüzel kişiliği olmayan bütün kuruluşları

ifade eder;

h) "Uluslararası trafik" terimi, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından gemi veya uçak işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder. Ancak, yalnızca diğer Akit Devlet sınırları içinde yapılan gemi veya uçak işletmeciliği bu kapsama dâhil değildir.

i) "Yetkili makam" terimi;

(1) Türkiye'de, Maliye ve Gümrük Bakanını veya yetkili temsilcisini;

(11) Japonya'da, Maliye Bakanını veya yetkili temsilcisini

ifade eder;

2. Bir Akit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış her terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Akit Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

Madde 4

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mükimî" terimi, o Akit Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, karını merkez, esas veya ana merkez veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devlette de mükim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki kurallara göre belirlenecektir:

a) Kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin en yakın olduğu Akit Devletin mükimî kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Akit Devlet saptanamazsa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Akit Devletin mükimî kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Akit Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Akit Devletin bir mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Akit Devletin de vatandaşıysa veya aksine her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, Akit Devletlerin yetkili makamları, bu kişinin bu Anlaşmanın amaçları bakımından hangi Akit Devlette mukim olduğu hususunu, karşılıklı anlaşmayla belirleyeceklerdir.

Madde 5

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- a) Yönetim yeri;
- b) Şube;
- c) Büro;
- d) Fabrika;
- e) Atelye, ve
- f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal

kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Bir inşaat şantiyesi veya yapım, kurma veya montaj projesi yalnızca altı ayı aşan bir süre devam ettiğinde bir işyeri oluşturur.

4. Bir Akit Devlet teşebbüsü, diğer Akit Devlette, gerçekleştirdiği inşaat şantiyesi, yapım, kurma veya montaj projesi ile ilgili olarak altı aydan daha uzun bir süre gözetim faaliyetlerinde bulunursa, bu teşebbüsün bu diğer Akit Devlette bir işyerine sahip olduğu ve bu işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu kabul edilecektir.

5. Eğer bir Akit Devlet teşebbüsü hizmetli veya başka personel kullanarak, - 8 inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında - diğer Akit Devlette danışmanlık hizmetleri de dahil hizmet verirse, sözkonusu faaliyetlerin, (ayrı proje veya iki ya da daha fazla bağlantılı projeler için) herhangi bir 12 aylık dönemde 6 aylık süre veya süreleri geçmesi halinde, bu teşebbüs, bu diğer Akit Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

6. Bu maddenin daha önceki fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) Teşebbüs olanaklarının, yalnızca malların veya ticari eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal ve ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal ve ticari eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilirilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca, a) ile e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

7. 1.inci ve 2. nci fıkra hükümleriyle bağlı kalımsızın- 8. inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında bir kişi, bir Akit Devlette bir teşebbüs namına hareket ederse ve bu teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olup bu yetkisini mutaden kullanırsa, sözkonusu kişinin faaliyetleri 6. nci fıkroda belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu Akit Devlette bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir. Ancak anılan fıkra hükmü çerçevesinde işe ilişkin sabit bir yerden yürütülen faaliyetler bu yer bir işyeri haline getirmeyecektir.

8. Bir Akit Devlet teşebbüsü, diğer Akit Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentası veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acenta vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Akit Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

9. Bir Akit Devletin mükimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mükimi olan veya (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bu diğer Akit Devlette ticari faaliyette bulunan bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, şirketlerden herhangi biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

1. Bir Akit Devlet mükiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halikârda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesinden veya işletme hakkından doğan sabit ya da değişken ödemeler üstündeki hakları kapsayacak; gemiler ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1. inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1. inci ve 3. üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, kazanç bu diğer Akit Devlette, sadece işyerine atfedilebilen miktarda sınırlı olmak üzere, vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu anda, bu işyerine her iki Akit Devlette de, eğer bu işyeri, aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazanıyorsa, ne kazanç elde edecek ise, böyle bir kazanç atfedilecektir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Akit Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun düşen giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticari eşya alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç bu Anlaşmanın başka maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazanç, yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte yapılan gemi veya uçak işletmeciliği faaliyetleri, bu teşebbüs bir Türk teşebbüsü ise, Japonya'da teşebbüs vergisinden; bir Japon teşebbüsü ise, Türkiye'de daha sonra Japonya'daki teşebbüs vergisine benzeyen bir verginin uygulanması halinde bu vergiden muaf olacaktır.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümleri aynı zamanda bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acentaya iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında

ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticari ve mali ilişkilerinde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümleri uyarınca bir Akit Devletin kendi teşebbüslerinden birinde kavradığı ve vergilediği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen bu diğer Akit Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Akit Devletlerin yetkili makamları, görüşmelerde bulunarak, bu ilk bahsedilen Akit Devlet teşebbüsünün kavradığı kazancın tamamen veya kısmen bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler göz önünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Akit Devletçe yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olduğu konusunda uzlaşırlarsa, bu diğer Akit Devlet sözkonusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeyi yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacaktır.

Madde 10

1. Bir Akit Devletin mükdmi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mükimine ödenen temettüler, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu temettüler, ödemeyi yapan şirketin mükdmi olduğu Akit Devletçe de kendi mevzuatına göre vergilendirilebilir; ancak, temettü elde eden kişi temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Temettü elde eden, kar dağıtımına ilişkin hesap döneminin bitiminden hemen önceki 6 aylık süre içinde, temettü ödeyen şirketin hisselerinin en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket ise gayrisafı temettü tutarının yüzde 10'u;

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafı temettü tutarının yüzde 15'i.

Bu fıkra hükümleri, bünyesinden temettü ayrılan şirket kazancının vergilemesine etki etmeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, kurucu hisse senetlerinden veya diğer haklardan veya alacak niteliğinde olmayıp kazanç katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra dağıtım yapan şirketin mükim olduğu Akit Devletin vergileme mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer kurum haklarından elde edilen gelirleri kapsar.

4. a) Türkiye'de mükim olan gerçek temettü lehdarı, temettü ödeyen şirketin mükim olduğu Japonya'da bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya Japonya'da bulunan sabit bir yerli kullanarak serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

b) Japonya'da mükim olan gerçek temettü lehdarı, temettü ödeyen şirketin mükim olduğu Türkiye'de bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve temettü elde ediş olayı ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devlet mükim olan bir şirket diğer Akit Devlette kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Akit Devlet, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, sözkonusu temettülerin bu diğer Akit Devletin bir mükimine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğer Akit Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Akit Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Akit Devlette elde edilen kazançtan oluşması durumu değiştirmez.

Madde 11

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mükimine ödenen faiz, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Akit Devlette ve o Akit Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faiz elde eden kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Faiz herhangi bir finansal kurum tarafından alınmışsa, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'u,

b) Tüm diğer durumlarda faizin gayrisafi tutarının yüzde 15'i.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devlet Hükümeti, mahalli idaresi ve diğer Akit Devletin Merkez Bankası tarafından alınan faizler ilk bahsedilen Akit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın ve borçlunun kazancını paylaşma hakkını tanısın tanınmasın her nevi alacaktan doğan gelirlerle özellikle, devlete ait menkul kıymetlerden, bonolardan veya borç senetlerinden elde edilen gelirleri, bunun yanısıra sözkonusu devlete ait menkul kıymetlere, bonolara ve borç senetlerine ilişkin prim ve ikramiyeleri ifade eder.

5. a) Türkiye'de mukim olan gerçek faiz lehdarı, faizin doğduğu Japonya'da bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya Japonya'da bulunan sabit bir yerli kullanılarak serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

b) Japonya'da mukim olan gerçek faiz lehdarı, faizin doğduğu Türkiye'de bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Akit Devletin kendisi, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktarda uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilecektir.

Madde 12

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Akit Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedeli elde eden kişi gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı ise bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri, radyo veya televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere edebi, artistik veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikasının, desen veya modelin, planın, gizli formül veya

üretim yönteminin veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelleri, bunun yanı sıra gemi veya uçakların çıplak olarak kiralanmasında elde edilen kazançları da (8 inci maddede belirtilenlerin dışında) kapsar.

4. Bir Devletin kendisi, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak ile bağlantılı bir işyerine veya sabit bir yere sahip olduğunda ve bu gayrimaddi hak bedeli bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

5. 1 inci, 2 nci ve 4 üncü fıkra hükümleri, aynı şekilde, sinema filmleri, radyo veya televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere, edebi, artistik veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin elden çıkarılması sonucu doğan hasıllata da uygulanacaktır. Şu kadar ki, bu hasıllattan elde edilecek kazançlara uygulanabilen 13 üncü maddenin 2 nci fıkra hükümleri bu kapsama dahil değildir.

6. a) Türkiye'de mukim olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin doğduğu Japonya'da bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya Japonya'da bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyette bulunursa ve sözkonusu hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci, 2 nci ve 5 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci ve 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

b) Japonya'da mukim olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin doğduğu Türkiye'de bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu hak veya varlık ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci, 2 nci ve 5 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

7. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilebilecektir.

Madde 13

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 nci maddede belirtilen gayrimenkul varlığın elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil gayrimenkul varlıklar haricinde bütün varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı bir sabit yere ait gayrimenkul varlıklar haricinde bütün varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar da dahil olmak üzere, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçakların veya sözkonusu gemi veya uçakların işletilmesiyle ilgili gayrimenkul varlıklar haricinde bütün varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. Bu maddenin bundan önceki fıkralarında bahsedilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasıyla bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve diğer Akit Devlette doğan kazançlar bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

MADE 14

1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Akit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip değilse veya bu diğer Akit Devlette, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, toplam 183 günü aşacak bir süre veya süreler için kalmazsa yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer sözkonusu kişi, bu diğer Akit Devlette sabit bir işyerine sahip olur veya bahsedilen süre veya sürelerde bu Akit Devlette kalırsa, yalnızca sözkonusu sabit yere atfedilebilen veya bahsedilen süre veya sürelerde diğer Akit Devlette elde edilen gelir, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunları yanı sıra, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

1. 16, 18, 19 ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Akit Devlette ilgili takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, bu diğer Akit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin bu diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa,

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devletin bir teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, bu Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

1. 14 üncü ve 15 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, tiyatro, sinema, radyo, televizyon artisti veya müzisyen veya sporcu olan bir Akit Devlet mukimi bir gerçek kişinin diğer Akit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

Bununla birlikte, bu faaliyetler, iki Akit Devletin Hükümetleri arasında kabul edilen özel kültürel değişim programı çerçevesinde, ilk bahsedilen Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişi tarafından ifa edilirse, sözkonusu gelir, bu diğer Akit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun bir Akit Devlette icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerinden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de diğer Akit Devletin mukimi olan bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalılmaksızın, ilk bahsedilen Akit Devlette vergilendirilebilir.

Bununla birlikte, bu faaliyetler, iki Akit Devletin Hükümetleri arasında kabul edilen özel kültürel değişim programı çerçevesinde ifa edilirse, sözkonusu gelir ilk bahsedilen Akit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

Madde 18

19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmaların karşılığında ödenen emekli maaşları ile diğer benzeri menfaatler ve sözkonusu mukime yapılan düzenli ödemeler yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 19

1. a) Bir Akit Devletin kendisine veya mahalli idaresine bir kamu görevi dolayısıyla bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Akit Devlet veya mahalli idare tarafından sağlanan menfaatler, emekli maaşları hariç, yalnız bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla beraber, hizmet diğer Akit Devlette sunulduğunda ve hizmeti sunan gerçek kişi bu diğer Akit Devletin mukimi olduğunda, sağlanan bu menfaatler yalnızca bu diğer Akit Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin:

1) Diğer Akit Devletin vatandaşı olması; veya

ii) Yalnız hizmet sarmak için bu diğer Akit Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması zorunludur.

2.a) Bir Akit Devletin kendisine veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet veya mahalli idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla birlikte, sözkonusu gerçek kişinin diğer Akit Devletin mukimi ve vatandaşı olması halinde, bu emekli maaşı yalnızca bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bir Akit Devletin kendisi veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında sağlanan menfaatlere ve emekli maaşlarına bu Anlaşmanın 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya ziyaretinden hemen önce diğer Akit Devletin mukimi durumunda olan ve ilk bahsedilen Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçimini, öğrenimini veya mesleki eğitimini sağlayabilmesi için bu ilk bahsedilen Akit Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu ilk bahsedilen Akit Devlette vergiden muaf olacaktır. Bu hüküm, bu ilk bahsedilen Akit Devlette, öğrenimi veya mesleki eğitimi ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazandırmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayan bir süre veya süreler için hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ücretlere de uygulanacaktır.

Madde 21

1. Bir Akit Devlet mukiminin; nerede doğarsa doğsun bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan sözkonusu gelirin lehdarı, bu diğer Akit Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Akit Devlette bulunan sabit bir yer kullanarak serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa bu gelire, 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen ve diğer Akit Devlette doğan gelir unsurları bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 22

1. Türk mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki gibi önlenecektir:

Bu Anlaşma hükümleri uyarınca, bir Türk mukimi, Japonya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, yabancı vergilerin mahsubuna ilişkin Türk vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişinin gelirine isabet eden vergiden, Japonya'da gelir üzerinden ödenen verginin mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Japonya'da vergilendirilebilen gelir için mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

2. Japonya'dan başka bir ülkede ödenebilen bir verginin Japon vergisinden mahsubuna izin veren Japon mevzuatı saklı kalmak üzere:

a) Bu Anlaşma hükümleri uyarınca, bir Japon mukimi, Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, bu gelir nedeniyle ödenen Türk vergisi miktarı, bu mukimden alınacak Japon vergisinden mahsup edilecektir. Bununla birlikte, mahsup miktarı, bu gelire isabet eden Japon vergisini aşmayacaktır.

b) Türkiye'den elde edilen gelirin, Türk mukimi olan bir şirket tarafından, Japon mukimi olan ve temettü ödeyen şirketin hisselerinin en az % 25'ini veya bu şirketin çıkardığı hisse senetlerinin hepsini elinde tutan bir şirkete ödenen bir temettü olması halinde, gelirden temettü ödeyen şirket tarafından ödenen Türk vergisi mahsupta dikkate alınacaktır.

3. 2 nci fıkranın a) ve b) bentlerinde belirtilen mahsubun amaçları bakımından, bu Anlaşmanın imzalandığı tarihte geçerli olan ve Türkiye'de ekonomik kalkınmaya teşvik etmek amacıyla getirilen veya Türk vergi mevzuatında gelecekte mevcut bu tedbirlere ilave olarak veya onların yerine alınacak özel teşvik tedbirleri dolayısıyla, mükellef bu Anlaşmaya veya Türk mevzuatına göre ödenen vergi miktarı; İki Hükümet arasında söz konusu teşviklerle mükellefe sağlanan bu menfaatin kapsamı ile ilgili bir Anlaşma yapılması şartıyla, Türk vergisi indirim veya düşük vergi oranına tabi olmamış olsaydı ne ödenecek ise, bu tutar mükellef tarafından ödenmiş olarak kabul edilecektir.

4. 3 üncü fıkra hükümleri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak gününden 10 yıl sonrası için hüküm ifade etmeyecektir.

Madde 23

1. Bir Akit Devletin vatandaşları diğer Akit Devlette o Akit Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm, 1 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Akit Devletin aynı faaliyetleri yürüten bir teşebbüsüne göre daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacaktır. Bu hüküm, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi ve ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

3. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Akit Devlette, benzeri teşebbüslerin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 7 nci fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine faiz, gayrimaddi hak bedeli veya diğer ödemelerde bulunulması halinde; bu teşebbüsün vergiye tabi kârı saptanırken, sanki bu ödemeler aynı koşullardaki ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilmesine izin verilecektir.

Madde 24

1. Bir kişi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Akit Devletlerin iç hukukunda öngörülen miracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Bu kişinin durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, o zaman vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına başvurabilir.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haldı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir gözüme ulaşmadığı takdirde, bu Anlaşma hükümlerine ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir. Varılan anlaşma, Akit Devletlerin iç hukukundaki zaman sınırlamalarına bağlı kalmaksızın uygulanacaktır.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddüti karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, bu Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Maddenin bundan önceki fıkralarında belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler.

Madde 25

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri; bunun yanı sıra bu Anlaşmanın hükümleriyle uyumsuzluk göstermediği sürece, bu Anlaşma kapsamına giren vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi veya sözkonusu vergilerde kaçakçılığa engel olmak amacıyla gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bu şekilde değiştirilen her türlü bilgi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilatına veya bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya adli makamlar da dahil makamlara verilebilecektir.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

a) Kendinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;

b) Kendinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 26

Bu Anlaşma hükümleri, diplomatlar ve konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27

1. Akit Devletlerin herbiri, diğer Akit Devlet tarafından uygulanan vergileri tahsil etmeye çalışmanın yanı sıra; diğer Akit Devlet tarafından bu Anlaşmaya bağlı olarak sağlanan her türlü muafiyet veya düşük oranlı vergi uygulamalarından bu tür muafiyetlere hak kazanmamış kişilerin faydalanmamasını da sağlayacaktır. Bu tür tahsilatları yapan Akit Devlet, bu şekilde tahsil edilen miktarlar nedeniyle diğer Akit Devlete karşı sorumlu olacaktır.

2. 1 inci fıkra hükümleri, her iki Akit Devlet tarafından, bu vergileri tahsil etmeye çalışan Akit Devletin kendi mevzuat ve uygulamalarına veya kamu politikasına aykırı düşecek idari önlemleri alma zorunluluğu altında olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

Madde 28

1. Bu Anlaşma onaylanacak ve onay belgeleri mümkün olan en kısa zamanda Tokyo' da teati edilecektir.

2. Bu Anlaşma, onay belgelerinin teatisinden otuz gün sonra yürürlüğe girecek ve Anlaşma:

a) Türkiye'de;

Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere; ve

b) Japonya'da;

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin gelirlere

uygulanacaktır.

Madde 29

Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Ancak her bir Akit Devlet diğer Akit Devlete bu Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren beş yıllık sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının Haziran ayının otuzunda veya daha önce diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi verebilir. Bu durumda Anlaşma:

a) Türkiye'de;

Fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler; ve

b) Japonya'da;

Bu fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin gelirleri için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, iki Devletin aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilcileri, kendi Hükümetleri adına bu Anlaşmayı imzaladılar.

İngilizce dilinde, 8 Mart 1993 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Japon Hükümeti
Adına

Simer ORAL

Yoichi YAMAGUCHI

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını (bundan böyle "Anlaşma" olarak bahsedilecektir) imzalayan taraflar, aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir bölümünü oluşturduğu hususunda mitabakata varmışlardır.

1. Anlaşmanın 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrası ile ilgili olarak, "kanuni merkez" teriminin Türk vergi mevzuatında öngörülen bir gerçek kişi dışındaki bir kişinin kanuni merkezini ve "ana veya esas merkez" teriminin Japon vergi mevzuatında öngörülen ana veya esas merkezi ifade ettiği anlaşılmaktadır.

2. Anlaşmanın 5 inci maddesinin 7 nci fıkrası ile ilgili olarak, - söz konusu maddenin 8 inci fıkrası hükümlerinin uygulanacağı bağımsız rütelikteki acemta dışında-bir kişi bir Akit Devlette diğer Akit Devletin bir teşebbüsü adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundurursa, bu kişi ilk bahsedilen Akit Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olmasa veya bu yetkisini mutaden kullanmasa bile söz konusu kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısı ile bu teşebbüsün ilk bahsedilen Akit Devlette bir işyerine sahip olduğunun kabul edileceği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, bu kişinin sadece yukarıda bahsedilen mukavele akdetme yetkisini kullanması dışında, düzenli olarak sadece mal veya ticari eşya sevki ile değil ayrıca mal veya ticari eşya satışı ile ilgili bütün işleri fiilen yürüttüğünün tespit edilememesi halinde bu hüküm uygulanmayacaktır.

3. Anlaşmanın 5 inci ve 7 nci maddeleri ile ilgili olarak, Anlaşmanın 5 inci maddesinin 5 inci fıkrası ve 7 nci maddesinin hükümleri uyarınca, bir Japon teşebbüsü tarafından ifa edilen hizmet karşılığı elde edilen gelirin Türkiye'de vergilendirilmesi halinde, Türk vergilendirme anaçları yönünden, bu gelirin sözkonusu Japon teşebbüsü tarafından mesleki hizmetlerin ifa edilmesinden elde edilen gelir olarak kabul edileceği anlaşılmaktadır. Bu hüküm, Türk vergi kanunlarına göre böyle bir gelir üzerine vergi tevkifatı uygulamasını etkilemeyecektir. Bununla birlikte, vergi tevkifatı sözkonusu mesleki hizmetler nedeniyle yapılan ödemelerin gayrisafı tutarının % 15'ini geçmeyecek ve sözkonusu gelire uygulanan nhalî Türk vergisinden mahsup edilecektir.

4. Anlaşmanın 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak, bir teşebbüsün işyeri tarafından, teşebbüsün ana merkezine veya başka herhangi bir bürosuna:

a) patentlerin veya diğer hakların kullanımı karşılığında gayrimaddi hak bedeli, ücretler veya diğer benzeri ödemelerin yapılması;

b) verilen özel hizmetler veya yönetim karşılığı komisyon ödenmesi; ve

c) bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç olarak verilen paralar karşılığında faiz ödenmesi

hallerinde, söz konusu meblağın gider olarak indirilmesine (gerçekten yapılan giderlerin geri ödenmesi hariç) misaade edilmeyeceği anlaşılmaktadır.

5. Anlaşmanın 8 inci maddesi ile ilgili olarak, gemi veya uçakların uluslararası trafikte işletilmesinden elde edilen kazançların kapsamına, aynı zamanda:

a) gemi veya uçakların tam donanımlı veya çıplak olarak kiralanmasından elde edilen kazançların;

b) uluslararası trafikte kullanılan konteynerlerin (tireyler ve konteyner taşımacılığı ile ilgili ekipmanlar dahil) kullanımından elde edilen kazançların da

dahil olacağı ancak, bunun için sözkonusu kazançların, bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen kazançların yanısıra, arızı olarak elde edilmiş olması gerektiği anlaşılmaktadır.

6. Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının a) ve b) bentleri ile ilgili olarak, Türkiye'de, sözkonusu temettüleri ödeyen şirketin gelirine uygulanan Türk vergisi miktarının, bu temettülerin ödenebilir hale gelmesinden hemen önce sona eren hesap döneminde elde edilen gelirin % 40 ından daha az olması halinde, Anlaşmada belirtilen vergi oranları, sırasıyla, a) bendi için % 15, b) bendi için % 20 olacaktır.

7. Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak, Türkiye'de, "temettü" teriminin, yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen geliri kapsadığı anlaşılmaktadır.

8. Bu Anlaşmanın hiçbir hükmü bir Akit Devleti, diğer Akit Devlet mükdmi olan bir şirketin bu Akit Devlette bulunan işyeri kazançları üzerinden, (uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçaklardan elde edilen kazançlar hariç) Anlaşmanın ilgili hükümleri uyarınca, işyerinin kazançlarına uygulanabilecek verginin indiriminden sonra bir vergi uygulamasını engelleyecek şekilde yorumlanmayacaktır. Ancak söz konusu vergi, indirimden sonra kalan kazanç miktarının % 10 unu aşmayacaktır. Bununla birlikte, Türkiye'de bu vergi, işyerinin kazançları üzerine uygulanabilecek Türk vergisi miktarının işyeri kazançlarının % 40'ından daha az olması halinde, verginin indiriminden sonra kalan kazanç miktarının % 15'ini aşmayacaktır.

9. Anlaşmanın 11 inci maddesinin 2 nci fıkrasının a) bendi ile ilgili olarak, "Finansal kurum" teriminin bankaları ve sigorta şirketlerini ifade ettiği anlaşılmaktadır. Akit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşmayla "Finansal kurum" terimi kapsamına benzeri özellikleri olan diğer kurumları da dahil edebilirler.

10. Anlaşmanın 24 üncü maddesinin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak, Türkiye'de mükellefin Türk vergi idaresinin karşılıklı anlaşma sonucunu kendisine tebliğ etmesinden itibaren 1 yıllık süre içinde, bu karşılıklı anlaşma sonucu doğan iadeyi talep edebileceği anlaşılmaktadır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, iki Devletin aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilcileri, kendi Hükümetleri adına bu Protokolü imzaladılar.

İngilizce dilinde, 8 Mart 1993 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Japon Hükümeti
Adına

Sümer ORAL

Yoshi YAMAGUCHI

Ankara, 8 Mart 1993

Ekselansları,

Ekselanslarının aşağıda metni verilen ve bugünün tarihini taşıyan Nota'larının alındığını bildirmekten onur duyuyordum:

"Bugün imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının 22 nci maddesinin 3 üncü fıkrasına atıfta bulunmaktan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japon Hükümeti arasında aşağıda varılan mutabakatı teyid etmekten onur duyuyordum.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun aşağıda sıralanan madde ve fıkralarında açıklanan tedbirler, anılan fıkrada bahsedilen, bu Anlaşmanın imza tarihinde hüküm ifade edecek olan ve Türkiye'de ekonomik gelişmeyi teşvik etmek amacıyla alınan özel teşvik tedbirleridir:

(i) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8 inci maddesinin 9 uncu fıkrası ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 1 den 6 ya kadar olan ek maddeleri.

(ii) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8 inci maddesinin 15 inci fıkrası ve Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20 nci maddesi.

(iii) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 19 uncu maddesi.

Ekselanslarının yukarıdaki mutabakatı Japon Hükümeti adına teyid etmelerinden onur duyacağım."

Ekselanslarının Nota'larında yer alan mutabakatı Japon Hükümeti adına teyid etmekten onur duyuyordum.

Bu vesile ile, Ekselanslarınıza en derin saygılarımı sunarım.

Yoichi YAMAGUCHI
Japonya'nın Türkiye'ye Tam Yetkili
ve Olağanüstü Büyükelçisi

Ekselansları
Sn. Simer ORAL
Türkiye Cumhuriyeti
Maliye ve Gümrük Bakanı

Ankara, 8 Mart 1993.

Ekselansları,

Bugün imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının 22 nci maddesinin 3 üncü fıkrasına atıfta bulunmaktan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japon Hükümeti arasında aşağıda varılan mutabakatı teyid etmekten onur duyduğum.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun aşağıda sıralanan madde ve fıkralarında açıklanan tedbirler, anılan fıkroda bahsedilen, bu Anlaşmanın imza tarihinde hüküm ifade edecek olan ve Türkiye'de ekonomik gelişmeyi teşvik etmek amacıyla alınan özel teşvik tedbirleridir:

(i) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8 inci maddesinin 9 uncu fıkrası ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 1 den 6 ya kadar olan ek maddeleri.

(ii) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8 inci maddesinin 15 inci fıkrası ve Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20 nci maddesi.

(iii) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 19 uncu maddesi.

Ekselanslarının yukarıdaki mutabakatı Japon Hükümeti adına teyid etmelerinden onur duyacağım.

Bu vesile ile, Ekselanslarınıza en derin saygılarımı sunarım.

Sümer ORAL
Türkiye Cumhuriyeti
Maliye ve Gümrük Bakanı

Ekselansları
Sn. Yoichi YAMAGUCHI
Japonya'nın Türkiye'ye Tam Yetkili
ve Olağanüstü Büyükelçisi